

Inductie in het noorden

Nieuwsbrief december 2015

Graag houden wij iedereen die zich inzet voor het Inductieproject op de hoogte van wat er achter de schermen op de scholen en in het onderzoek gebeurt. Wij sturen deze nieuwsbrief naar schoolopleiders, contactpersonen en deelnemende beginnende docenten. Voel u vrij hem binnen uw school ter informatie aan anderen aan te bieden.

Tip van de schoolbegeleider

De meesten van u hebben ondertussen al wel kennis gemaakt met één of meerdere van onze schoolbegeleiders. Deze enthousiastelingen draaien al een aantal jaren met de Inductieprojecten mee en hebben hierdoor al veel ervaring met het ontwerpen en evalueren van de trajecten. Om deze brok ervaring met u te delen zullen we proberen om in elke nieuwsbrief een tip van één van onze schoolbegeleiders op te nemen. Deze keer het woord aan Chrisbert van Mourik:

“Denkend over een onderwerp voor deze rubriek kom ik al gauw tot een keuze: de verhouding tussen de taken van een algemeen coach en die van de vakcoach. Een paar uitspraken van de laatste tijd brengen me daartoe. ‘De algemeen coach doet bij ons eigenlijk alles: de startbijeenkomst aan het begin van het schooljaar, intervisie, lesobservaties...; de algemeen coach kan echt wel zien of een les in orde is en dan hebben we verder de vakbegeleider die informatie geeft over het PTA enz.’

Een schoolopleider verzuchtte enige tijd geleden: ‘Ik had me voorgenomen om eens met alle vakcoaches te praten over allerlei aspecten van hun taak, maar ik heb het te druk en heb eigenlijk geen zicht op wat ze doen’. En uit een onderzoek onder starters naar de gewenste invulling van de VAKcoaching geven deze jonge docenten bij een keuze uit 14 items als top 3 aan: aandacht voor schoolregels, schoolcultuur en pedagogisch handelen.

Op zijn minst blijkt hieruit dat er niet een helder beeld is van wat een vakcoach zou kunnen doen. Overigens betekent dit niet dat algemeen coaches en vakbegeleiders hun starters niet goed zouden bedienen, want in de sfeer van maatwerk gebeurt er veel goeds. Maar er is wel winst te halen uit een verdere verkenning van de vraag wat vakcoaching kan inhouden. Daarom lijkt het de moeite waard daarover met collega’s van gedachten te wisselen. Wat ons betreft krijgt u die gelegenheid op 10 maart in het nieuwe jaar. Daarover elders meer in deze nieuwsbrief.”

Tip: Verken de vraag wat vakcoaching kan inhouden.

BSL-conferentie

Op donderdag 15 oktober vond de conferentie “een vliegende start” plaats. Deze conferentie, georganiseerd door de lokale lerarenopleidingen, stond in het teken van de manier waarop scholen startende leraren kunnen ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. Op deze dag konden

scholen inzichten met elkaar delen en contact leggen met de lokale lerarenopleidingen. De dag begon met een klasgesprek volgens de formule van het TV-programma “De Reunie”. Rob Kamphues praatte met startende leraren, schoolleiders, lerarenopleidingen, onderzoekers en coaches over wat er als startende leraar op je afkomt, hoe deze leraren dat ervaren en wat de positieve bijdrage van het BSL-project is. Rob had zich goed op deze dag voorbereid en creëerde een leuk gesprek met de deelnemers op het podium. Na het klasgesprek volgden er twee workshoprondes. Voor de geïnteresseerden onder u staan

details van het klasgesprek en presentaties van de workshops op de website van het BSL-project, zie: <http://www.begeleidingstartenderaren.nl/een-vliegende-start/>.

School-intervisie

Op **10 maart** zal onze volgende **intervisiemiddag** plaatsvinden van 13:00-17:00 uur bij het Van der Valk Hotel in Assen. Het doel van deze middag is om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Wij organiseren deze middag voor schoolopleiders, (vak)coaches en directieleden van zowel de scholen die in het eerste uitvoeringsjaar van het project 'Inductie in het noorden' zitten, alsmede de scholen die in het tweede uitvoeringsjaar zitten. Daarnaast zal het volledige Inductieprojectteam aanwezig zijn.

Focus van deze bijeenkomst: **rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen inductie.**

Wij streven naar een verheldering van de invulling van deze rollen en verantwoordelijkheden op uw school en hopen dat u dit met de overige scholen wilt uitwerken en delen.

Mocht u specifieke vragen rond dit onderwerp graag behandeld zien, meld ze ons!

Aanmelden kan simpelweg per mail: inductienoorden@rug.nl. Wij zien u graag op 10 maart!

Tip van de onderzoeker

Uit ons recent onderzoek blijkt dat de beginnende docent tijdens de eerste loopbaan jaren in het onderwijs steeds meer overtuigd raakt van zijn/haar bekwaamheid in de klas. Dat geldt voor het gevoel met betrekking tot instructie-bekwaamheid, klassenmanagement en de bekwaamheid om leerlingen bij de les te betrekken. Vrouwelijke beginnende docenten rapporteren lagere scores vergeleken met mannelijke beginnende docenten. En niet-gecertificeerde leraren rapporteren lagere scores vergeleken met gecertificeerde leraren.

Werkdrukreductie heeft een positief effect op gevoel van bekwaamheid in instructievaardigheden. Het gevoel van bekwaamheid over het kunnen betrekken van leerlingen bij de les wordt bevorderd door: werkdrukreductie, begeleiding in de klas en het werken aan de professionele ontwikkeling door informatieve bijeenkomsten (zoals specifieke workshops, het lezen van relevante literatuur). Werkdrukreductie is hierbij doorslaggevend.

De beïnvloeding van de bekwaamheid en de overtuiging van "het te kunnen", heeft tijd nodig. Beginnende docenten hebben de tijd, ondersteuning en ruimte nodig om positieve ervaringen op te kunnen doen en deze te koppelen aan professionele zelfwaarde. Werkdrukreductie lijkt hierbij doorslaggevend. De leraren die het laagst beginnen, groeien in dit opzicht het meest. Dit betekent niet dat iedereen gebaat is bij werkdrukreductie. Maatwerk is van groot belang bij de begeleiding van starters. De begeleiding van vrouwelijke leraren zou mogelijk anders moeten zijn dan die van mannelijke leraren. In de toekomst zou het mooi zijn om hier nader onderzoek naar te verrichten!

Tip:

Geef startende leraren de tijd, maatwerkondersteuning en de ruimte om hen in staat te stellen positieve ervaringen op te doen en deze naar de professionele zelfwaarde te vertalen.

Dataverzameling

In de afgelopen maanden (oktober en november) heeft de eerste dataverzameling plaatsgevonden voor de scholen die aan cohort 2 van het onderzoek meedoen. Wij zijn enorm blij met de hoge respons op de stressvragenlijst (90%), het enthousiasme en bekwaamheid vragenlijst (83%), en leerlingvragenlijst (70%). Veel dank aan iedereen die zich hiervoor heeft ingezet!

De respons op de ICALT-observaties is op dit moment 60% (er blijken nog wat formulieren onderweg te zijn). Alvast dank daarvoor! Zodra alles binnen is kunnen we de gegevens gaan verwerken en de feedback aan de beginnende docenten sturen. We hopen eind januari alle feedback te hebben verstuurd.

De volgende dataverzameling op onze agenda is gelijk voor de cohort 1 en de cohort 2 scholen:

Activiteiten	Tijd
Observeren van beginnende docenten	maart-april
Leerlingvragenlijst	maart- april

De dataverzameling voor **beginnende docenten** is eveneens gelijk voor cohort 1 als cohort 2:

Activiteiten	Tijd
Stressvragenlijst	april
Motivatie, enthousiasme en bekwaamheid	april
Monitor van beleving begeleiding	april
Feedback ontvangen	juni

Ook voor dit jaar geldt dat de contactpersoon en de beginnende docent (mits het formulier voor geïnformeerde toestemming is ondertekend), bij oplevering van een volledige dataset aan het eind van het schooljaar, een waardebon van €30,- ontvangen.

Wilt u reageren op deze Nieuwsbrief of meer weten over het project? Stuur dan een e-mail naar het volgende adres: inductienoorden@rug.nl

Met vriendelijke groet, mede namens het projectteam,

Michelle Helms-Lorenz
Anna Verkade
Ruth Harmsen